
MİLORAD DODİK: SREBRENİTSA SOYKIRIMI FABRİKASYON BİR EFSANE

15.04.2019

TRT World (15 Nisan 2019)

Bosna Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Milorad Dodik, yakın tarihin en büyük trajedilerinden biri olarak kabul edilen ve aralarında çocukların da bulunduğu 8 binden fazla Boşnak'ın acımasızca katledildiği Srebrenitsadaki soykırımının "fabrikasyon bir efsane" olduğunu söyledi.

"Bir efsaneye sahip değillerdi"

Bosna'nın birçok etnik gruptan oluşan devlet başkanlığı konseyine başkanlık eden Milorad Dodik, savaş suçlarının tartışıldığı bir konferansta, "Katliam, olmayan bir şey. [Bosnalı Müslümanlar] bir efsaneye sahip değildi, bu yüzden Srebrenitsa çevresine bir tane inşa etmeye karar verdiler." dedi.

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Avrupa'nın en acımasız katliamlarından biri olan Srebrenitsa katliamını defalarca küçümseyen Dodik'e Bosna'daki Müslümanlardan çok sayıda kınama geldi.

"Srebrenica, kanıtlanmış bir gerçek"

Bosnalı Müslüman bir yetkili olan Ramiz Salkić, "Srebrenica, kanıtlanmış bir gerçek. Sırpların askeri ve siyasi liderinin soykırımdan mahkum edilmesi gibi kanıtlanmış bir gerçek. Bunlar tarihi gerçekler, bir efsane değil. Ve bu Dodik'in halkına söylemesi gereken şey." dedi.

Geçtiğimiz ay "Bosna Kasabı" olarak bilinen eski Sırp lider Radovan Karacić, temyiz davasında müebbet hapse mahkum edilmişti.

Srebrenitsa'da neler yaşandı?

Takvimler 11 Temmuz 1995'i gösterdiğinde dünya, insanlık tarihinin gördüğü en korkunç olaylardan birine tanık oldu. Srebrenitsada 8 bin 372 Müslüman Boşnak hunharca katledildi. Bu, II. Dünya Savaşından sonra Avrupada yapılan en büyük katliam olarak hafızalara kazındı. Aradan geçen 23 yıla rağmen Srebrenitsanın acısı dinmedi.

Bağımsızlık kararı ve savaş

Srebrenitsada yaşanan olayların başlangıcı, Yugoslavyanın parçalanmasına dek uzanıyor. Yugoslavya, 1986-1992 yılları arasında yaşanan iç savaşlar sonrası parçalandı. Ardından 1992de Aliya İzzetbegoviç önderliğinde yapılan referandumla Bosna-Hersek bağımsızlığını ilan etti.

Bağımsızlık kararı ABD, Batılı ülkeler ve BM tarafından kabul edildi. Ancak bu durum Bosna Savaşının çıkmasını engelleyemedi. Sırlar, bölgedeki Boşnak ve Hırvatları uzaklaştırmak için harekete geçti. Kısa sürede Boşnak şehirlerinin pek çoğu işgal edildi.

Birleşmiş Milletler, Bosnada sivil halkı korumak için altı yerleşim birimini güvenli bölge ilan etti. Srebrenitsa da onlardan biriydi. Güvenli bölge ilan edildikten sonra şehrin 24 bin civarı olan nüfusu 60 bini geçti. Sırp zulmünden kaçanlar Srebrenitsaya sığınıyordu.

Sırların Srebrenitsaya yaklaştığını gören halk, Hollandalı Birleşmiş Milletler askerlerden kendilerini savunmalarını istedi. Ne var ki bu istekleri kabul edilmedi. Boşnaklar, şehir güvenli bölge ilan edildiğinde ellerindeki silahları teslim etmişlerdi. Sırp ordusu yaklaşırken en azından bu silahların iade edilmesini istediler ama kabul ettiremediler. Dolayısıyla tamamen savunmasız kaldılar.

Katliam günlerce sürdü

1995 Temmuzunda Sırp güçleri, Srebrenitsadaki Hollandalı Birleşmiş Milletler güçleriyle anlaşarak şehri hedef aldı. Savaş sırasında şehrin güvenliğini sağlayan Hollandalı Komutan Thom Karremans kontrolü Sırlara teslim etti.

Sırların, Ratko Miladiç komutasında Srebrenitsaya girmesiyle insanlık tarihinin gördüğü en acı olaylardan biri yaşandı. Şehirde askerlik çağındaki tüm erkekler, bir otobüse bindirilerek kurşuna dizilmeye götürüldü. Peşinden genç, yaşlı, kadın, erkek demeden önlerine gelen herkesi öldürmeye başladılar.

Sırlar, sivil halkı ormanlık alanlarda, fabrikalarda ve depolarda katletti. Katledilen Boşnaklar, toplu mezarlara gömüldü. 5 gün boyunca devam eden katliamda 8 bin 372 kişi öldürüldü. Bosnadaki savaş bu olaydan sonra dünya kamuoyundaki baskıların artmasına neden oldu ve aynı yıl ateşkes ilan edildi.

Toplu mezarlar bulundu

Sırp askerleri, cesetleri tanınmaz hale getirerek onlarca toplu mezara gömdü. Soykırım kurbanlarından 600ü olaydan 8 yıl sonra bulundu ve Potaçari Anıt Mezarlığına defnedildi.

Bosna halkı, aradan geçen yıllara rağmen katliam kurbanlarının toplu mezarlarını aramaya devam ediyor. Toplu mezarlarda cesetlerine ulaşılan kurbanlar, kimlik tespitinin ardından her yıl 11 Temmuz'da Potoçari Anıt Mezarlığı'nda törenle toprağa veriliyor. Potoçariye defnedilenlerin sayısı bu yıl 6 bin 610a çıkacak. Ve Bosna halkı 2 binden fazla katliam kurbanını aramaya devam edecek.

Laheyden soykırım kararı

Laheydeki Uluslararası Adalet Divanı 2007de Srebrenitsada yaşananların soykırım olduğunu kabul etti. Ancak bundan Sırbistanın sorumlu tutulamayacağına hükmetti. Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi de Bosnalı Sırpların eski lideri Radovan Karaciği Srebrenitsa Soykırımından sorumlu tuttu. Mahkeme, Karaciği 40 yıl hapisle cezalandırdı.

Aradan yıllar geçtikten sonra, 27 Haziran 2017de Hollanda Mahkemesi, Srebrenitsa katliamıyla ilgili önemli bir karar verdi. Mahkeme, Hollanda askerlerinin yasa dışı hareket ettiğine ve Hollandanın soykırımda kısmen hatalı olduğuna karar verdi.

<https://www.trthaber.com/haber/dunya/milorad-dodik-srebrenitsa-soykirimi-fabrikasyon-bir-efsane-411936.html>

Kaynak/Source: